

Μίκης Θεοδωράκης

Σπουδαίος συνθέτης, πολιτικός και συγγραφέας· από τις σημαντικότερες και πιο πολυσυζητημένες προσωπικότητες της νεώτερης Ελλάδας.

Ο Μιχαήλ (Μίκης) Θεοδωράκης γεννήθηκε στη Χίο στις 29 Ιουλίου 1925, από πατέρα Κρητικό και μητέρα Μικρασιάτισσα. Λόγω της επαγγελματικής ιδιότητας του πατέρα του (ανώτερος δημόσιος υπάλληλος) πέρασε τα παιδικά του χρόνια μετακινούμενος σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας: Μυτιλήνη (1925-1928), Σύρο και Αθήνα (1929), Ιωάννινα (1930-1932) Αργοστόλι (1933-1936), Πάτρα (1937-1938), Πύργο (1938-1939) και Τρίπολη (1939-1943).

Πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο είχε ανακαλύψει την αγάπη του για τη μουσική κι έγραψε τις πρώτες του συνθέσεις, ενώ το 1942 εξέδωσε τα πρώτα του ποιήματα, με το ψευδώνυμο Ντίνος Μάης. Το 1943 εγκαθίσταται οριστικά στην Αθήνα και συνεχίζει τις μουσικές του σπουδές, με δάσκαλο τον Φιλοκτήτη Οικονομίδη. Παράλληλα, αναπτύσσει αντιστασιακή δράση, μέσα από τις τάξεις της ΕΠΟΝ και του ΚΚΕ. Θα συλληφθεί από τους Ιταλούς και στη φυλακή θα γνωρίσει το έργο του Μαρξ.

Κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου Πολέμου (1946-1949) θα εξοριστεί πρώτα στην Ικαρία και στη συνέχεια στη Μακρόνησο. Οι πολιτικές του διώξεις δεν ανακόπτουν το δημιουργικό του έργο. Συνθέτει έργα [«κλασικής»](#) μουσικής και στις 5 Μαρτίου 1950 παρουσιάζεται στο θέατρο «Ορφείας» της Αθήνας το πρώτο του έργο, [«Πανηγύρι της Ασή-Γωνιάς»](#) (1946), από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, με μαέστρο τον δάσκαλό του Φιλοκτήτη Οικονομίδη.

Το 1953 θα νυμφευθεί τη γιατρό Μυρτώ Αλτίνογλου (το ζευγάρι απέκτησε δύο παιδιά, τον Γιώργο και τη Μαργαρίτα) και θα συνεχίσει τις μουσικές του σπουδές στο Παρίσι, με δασκάλους τον Ολιβιέ Μεσιάν και τον Εζέν Μπιγκό. Συνεχίζει να συνθέτει και το 1959 του απονέμεται το βραβείο «Κόπλεϋ» για τον καλύτερο Ευρωπαίο συνθέτη της χρονιάς. Ένα βράδυ του 1958, ενώ περιμένει τη γυναίκα του στο αυτοκίνητο, διαβάζει τον [«Επιτάφιο»](#) του Γιάννη Ρίτσου κι επί τόπου μελοποιεί τα πρώτα οκτώ ποιήματα. Το 1960 θα ηχογραφηθούν για πρώτη φορά με τη φωνή του Γρηγόρη Μπιθικώτση. Είναι η εποχή, που ο Θεοδωράκης περνάει στο χώρο του τραγουδιού και «παντρεύει» τους λαϊκούς ρυθμούς, τα λαϊκά όργανα, τους λαϊκούς τραγουδιστές και την ποίηση των κορυφαίων εκπροσώπων της γενιάς του '30 (Σεφέρης, Ελύτης, Ρίτσος κ.ά.). Από τα έργα του εκείνης της περιόδου ξεχωρίζουν τα: [«Αρχιπέλαγος»](#), [«Πολιτεία Α' και Β'»](#), [«Επιφάνεια»](#), [«Μαουτχάουζεν»](#), [«Άξιον Εστί»](#). Επίσης, θα γράψει μουσική για την ταινία του Μιχάλη Κακογιάννη [«Ζορμπάς»](#) (1964) και για δύο θεατρικές παραστάσεις που σημάδεψαν τη δεκαετία του '60, τη [«Μαγική Πόλη»](#) και τη [«Η γειτονιά των Αγγέλων»](#). Το 1963, μετά τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη, ιδρύεται η «Νεολαία Λαμπράκη», της οποίας εκλέγεται Πρόεδρος. Την ίδια εποχή εκλέγεται βουλευτής της ΕΔΑ.

Με την επιβολή της δικτατορίας της 21ης Απριλίου 1967 θα αρχίσει ένας νέος κύκλος διώξεων και εξοριών για τον συνθέτη, που θα τελειώσει το 1970 με την αμνηστία που θα του

χορηγηθεί, ύστερα από διεθνή κατακραυγή και προσπάθειες προσωπικοτήτων, όπως ο Ντιμίτρι Σοστακόβιτς, ο Λέοναρντ Μπερνστάιν, ο Χάρι Μπελαφόντε, ο Άρθουρ Μίλερ και ο Χανς Άισλερ. Θα φύγει στο εξωτερικό και θα δώσει δεκάδες συναυλίες εναντίον των συνταγματαρχών, που θα τον κάνουν παντού γνωστό ως σύμβολο του αντιδικτατορικού αγών

Ο Μίκης Θεοδωράκης ασχολήθηκε ενεργά με την πολιτική κατά τη διάρκεια της Μεταπολίτευσης. Έθεσε το περίφημο δίλημμα «Καραμανλής ή τανκς», εκλέχθηκε βουλευτής (2 φορές με το ΚΚΕ και δύο φορές με τη Νέα Δημοκρατία) κι έγινε υπουργός στην κυβέρνηση Μητσοτάκη. Παράλληλα, ξεκίνησε με τον τούρκο μουσικό Ζουλφί Λιβανελί μία προσπάθεια προσέγγισης ανάμεσα στους λαούς της Ελλάδας και της Τουρκίας.

Στην εξηντάχρονη καριέρα του, ο Μίκης Θεοδωράκης έχει γράψει πάνω από 1.000 τραγούδια, πολλά [συμφωνικά έργα](#), [καντάτες](#) και [ορατόρια](#), μουσική για δεκάδες [θεατρικά έργα](#) και [τραγωδίες](#), [όπερες](#) και [μουσική για τον κινηματογράφο](#) , [λαϊκά τραγούδια](#)